

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Pastorală. Parohia ortodoxă – astăzi. Metode pastorale						
2.2 Titularul activităților de curs	Arhim. Conf. univ. dr. Teofil Cristian Tia						
2.3 Titularul activităților de seminar	Arhim. Conf. univ. dr. Teofil Cristian Tia						
2.4 Anul de studiu	IV	2.5 Semestrul	7	2.6. Tipul de evaluare	C.	2.7 Regimul disciplinei	Obl.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					13
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					12
Tutoriat					4
Examinări					6
3.7 Total ore studiu individual	47				
3.8 Total ore pe semestru	75				
3.9 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu videoproiector, sistem de sonorizare pentru audiții și laptop
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu videoproiector, sistem de sonorizare pentru audiții și laptop

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Ń Competența consilierii psiho-duhovnicești a oamenilor aflați în criză psiho-sufletească sau în derută existențială;</p> <p>Ń Capacitatea de a aplica metodele de terapie și de corecție pastorală a disfuncționalităților prezente în comunitățile parohiale contemporane;</p> <p>Ń Forța de a creiona și impune în spațiul public a unei viziuni sănătoase, dinamice și coerente despre Dumnezeu, lume și mecanismele societății postmoderne;</p> <p>Ń Puterea de a se adapta continuu, într-o manieră „profesionistă”, la mutațiile fundamentale survenite în lumea contemporană (în raport cu societatea tradițională);</p> <p>Ń Potențialul de a călăuzi reconfortant și de a consilia minimal diferitele categorii de vârstă (și profesionale) din aria proprie de responsabilitate, care vor apela la ajutorul preotului;</p> <p>Ń Deprinderea „tehnicii” generale a consilierii, cu perspectiva amplă a aptitudinilor concrete spre activarea psihoterapiei pastorale;</p> <p>Alte idealuri/competențe:</p> <p>Ń Să dobândească competența de a-i exersa pe credincioși în slujirea semenilor, în viața de comuniune și în mărturia creștină.</p> <p>Ń Să aibă forță de convingere și potențial de implicare competentă în acțiunile social-caritative; să dobândească deschidere față de ideea înființării unor centre sociale în viitoarea parohie;</p> <p>Ń Să distingă și să elimine elementele specifice manipulării în atitudinea și comportamentul propriu și al semenilor; să știe <i>propune</i>, iar nu <i>impune</i> credința;</p> <p>Ń Să-și formeze un spirit critic atent la deviațiile propriilor păstoriți, conștientizând „inteligenta” specifică faptului religios.</p>
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Formarea abilităților de consiliere psihologică și duhovnicească; • Formarea capacităților și a atitudinilor de investigare a realităților pastorale concrete și de aplicare a rezultatelor cercetării în activitatea duhovnicească cotidiană; • Formarea unei atitudini epistemice deschise și inovatoare în universul pastoral-duhovnicesc.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Să deprindă pe viitorii preoți cu metodele pastorale specifice lumii postmoderne; să-i formeze ca lideri ai unor viitoare comunități pastorale, să-i modeleze din punct de vedere psiho-pastoral pe viitorii preoți, să consolideze identitatea lor de „profesioniști” ai credinței, să fortifice vocația lor pastorală.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să distingă procesele psihice specifice nașterii și creșterii credinței; să știe interveni consiliator în vederea creșterii confortului psihic și spiritual al credincioșilor care apelează în caz de criză la „expert”; • Să știe întotdeauna identifica cuvintele „cheie”, formulele „cheie” și stările emoționale de referință din subconștientul colectiv al unei comunități supuse analizei; • Să intuiască „invitațiile la jertfă/dăruire de sine” pe care viața parohială la face și să cunoască elementele fundamentale ale teologiei sacrificiului; • Să cunoască modurile de „construcție” a unei solide „culturi a inimii”, evitând riscurile unei intervenții pastorale diletante: tendința de a-i domina pe ceilalți, setea de a dobândi recunoaștere publică și apreciere, dorința subtilă de a conduce; isпита de a se impune nemotivat și fără discernământ; • Să determine mecanismele de fortificare a dorinței oamenilor de a-și schimba în bine viața, de a adera la autenticele valori, de a-și remodela destinul în funcție de principiile constructive și terapeutice ale creștinismului; • Să dobândească abilitățile de a întări energiile/resursele epuizate ale celor aflați în dificultate existențială, indiferent de categoria de vârstă sau de condiția intelectuală a acestora;

- Să cunoască marile erori ale consilierii pastorale neprofesioniste, știind evita metodic invitațiile la comoditate pe care le face societatea postmodernă;

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
8.1.1. Rostul parohiei într-o epocă de disprețuire a instituțiilor. De la adunarea statică de credincioși, la comunitatea vie, vibrantă și mărturisitoare;	<ul style="list-style-type: none"> • Strategii didactice interactive; • recursul la materialul didactic în format Power Point; • audiții, dezbateri; • prelegeri cu foarte diminuat statut monologic; • expunere interactivă de poziții; • dialog; 	<ul style="list-style-type: none"> • DVD-ul cu expuneri Power Point: <i>Viața duhovnicească și confuziile psiho-emoționale. Repere pe traseul sfințirii destinului</i>, cuprinzând imagini cu „texte esențializate”, Alba Iulia, 2011; • Folosirea videoprojectorului și a sistemului de sonorizare; • Aplicarea unor chestionare de stimulare a interesului studenților pentru temele dezbătute;
8.1.2. Parohia în arhitectonica societății de mâine: 10 criterii pentru o lectură pastorală a contemporaneității;		
8.1.3. Tineretul postmodern și patologia orizontalității. Demersuri pastorale pentru depășirea inerției din plan religios a tinerilor		
8.1.4. Forme de comunicare a credinței în procesul de pastorație a adulților;		
8.1.5. Universul psiho-emoțiv al vârstei a III-a. Metode pastorale de intervenție;		
8.1.6. Parohia urbană: viitorul câmp predilect de misiune a Bisericii;		
8.1.7. Principii de intervenție în context sanitar;		
8.1.8. Agresiuni exterioare împotriva Parohiei Ortodoxe;		
8.1.9. Pastorația minorităților etnice. Țigani		
8.1.10. Culisele psihice ale sexualității. Pastorația „minorităților” sexuale		
8.1.11. Pastorală culturală;		
8.1.12. Tehnici de intervenție pastorală în cultura de astăzi. Cum să împărtășim omului contemporan experiența întâlnirii cu Dumnezeu?		

Bibliografie:

- Isidor Baumgartner, *Psicologia Pastorale*, Roma, Edit. Borla, 1993;
- Ion Bria, *Liturghia de după Liturghie*, București, Edit. Athena, 1996;
- Idem, *Eleziologia pastorală*, în *Studii Teologice*, 1-4/1979 (XXXI), p. 320-330;
- Idem, *Regenerarea misiunii creștine în contextul urban*, intervenție susținută la Seminarul „Misiunea urbană”, Brașov, 29-31 octombrie 1996;
- Idem, *La relazione pastorale di aiuto. Camminare insieme*, Torino, Edizioni Camilliane, 1993;
- Sorin Emanuel Bugner, *Viața intimă a omului și provocările postmoderne la adresa ei*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2009;
- Credereoggi, *I giovani e la fede*, 6/1996 (96), Edit. Messaggero, Padova;
- Giuseppe Faccin, *Pastorale Giovanile*, Edizioni dell'Università', Padova, 2000;
- Ioan N. Floca, *Canoanele Bisericii Ortodoxe. Note și comentarii*, Sibiu, Edit. Arhiepiscopiei, 1991;
- Michael Paul Gallagher, *Parlare di Dio nella cultura di oggi*, în *La Civiltà Cattolica*, II (1994), p. 442-456;
- Christos Yannaras, *Contra Religiei*, București, Edit. Anastasia, 2011;
- Andrew Newberg – Mark Robert Waldman, *Cum ne schimbă Dumnezeu creierul. Descoperirile inovatoare ale unui prestigios neurolog*, București, Edit. Curtea Veche, București, 2009;
- Horea Roman-Patapievici, *Omul recent*, București, Edit. Humanitas, 2010;
- Tomas Spidlik – Marko Ivan Rupnik, *Teologia Pastorală. Pornind de la frumusețe*, Târgu-Lăpuș, Edit. Galaxia Guttenberg, 2007;
- Ioan Suci, *Eroism. Terapie contra mediocrității*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2001;
- Emilianos Timiadis, *Preot, parohie, înnoire*, București, Edit. Sofia, 2001;
- William Basil Zion, *Eros și transfigurare*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2001, în traducerea lui Ioan Ovidiu Bobăilă.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Teme		
1. Consilierea persoanelor aflate în criză axiologică și existențială	<ul style="list-style-type: none"> • dezbateri; • audiții; • prezentări Power Point cu imagini. 	
2. Consilierea bolnavilor aflați în stare terminală.		
3. Exercițierea actului de consiliere pastorală		
4. Vârsta a III-a și resursele ei formativ-educative		
5. Psihopatologie sexuală și sănătate psihică în universul conjugal		
6. Drama singurătății interioare a omului postmodern		
7. Șansele realizării de sine la finalizarea studiilor universitare. Importanța componentei psiho-spirituale și a inteligenței emoționale pentru reușita în viață.		

Bibliografie

- Arhim. Teofil Tia, ***Viața duhovnicească și confuziile psiho-emoționale. Repere pe traseul sfințirii destinului***, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2011, Ediția a VII-a (978-606-509-185-6). 1300 p., DVD exclusiv în format digital: Power Point cu imagini relevante și texte esențializate;
- Idem, ***Reînnoire profetică și fidelitate față de Tradiție: exigențe pastorale ale epocii post-iluministe***, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2011, Ediția a VII-a (ISBN 978-606-509-180-1), 1300 p., DVD exclusiv în format digital: Power Point cu imagini relevante și texte esențializate;
- TIA, pr. conf. dr. Teofil, *Doctore, vindecă-te pe tine însuși! Exigențele psihoterapiei pastorale*, Edit. „Reîntregirea” (Colecția „Academica”) Alba-Iulia, 2006;
- Psiholog Dr. Maria Pașca – Pr. Dr. Teofil Tia, *Psihologie Pastorală I. Reperele psihologice ale consilierii pastorale*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2007;
- Idem, *Noțiuni elementare de psihologie pastorală sanitară; pastorația bolnavilor terminali*, Edit. „Reîntregirea” (Colecția „Academica”) Alba-Iulia, 2006;
- Idem, *Metodologia colocviului pastoral (inspirată din metoda lui Karl Rogers)*, Edit. „Reîntregirea” (Colecția „Academica”) Alba-Iulia, 2006;
- Idem, *Tehnică psihologică și trăire duhovnicească în demersul pastoral*, Edit. „Reîntregirea” (Colecția „Academica”) Alba-Iulia, 2006;
- Idem, *Characterologie. Curs pastoral de cuviosie, onestitate și bun simț*, Edit. „Reîntregirea” (Colecția „Academica”) Alba-Iulia, 2006;
- Idem, *Psihologia vârstei a III-a. Pastorală pensionarilor*, Edit. „Reîntregirea” (Colecția „Academica”) Alba-Iulia, 2006;
- Idem, *Elemente de psihoterapie pastorală. Căătorie duhovnicească prin subconștientul clerical*, Edit. „Reîntregirea” (Colecția „Academica”) Alba-Iulia, 2006;
- *Să fotografiem împreună postmodernitatea. Anatomia lumii de mâine*, Edit. „Reîntregirea” (Colecția „Academica”) Alba-Iulia, 2006;
- *Culisele psihice ale sexualității. Elemente de psihopatologie sexuală*, Edit. „Reîntregirea” (Colecția „Academica”) Alba-Iulia, 2006;
- Idem, *Contra-misiunea preotului prin incultură*, Edit. „Reîntregirea” (Colecția „Academica”) Alba-Iulia, 2006.
- TIA, Pr. conf. dr. Teofil, *Elemente de Pastorală Misionară pentru o societate post-ideologică*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2003.
- Idem, *Reîncreștinarea Europei? Exegeza religiei în misiologia și pastorală occidentală contemporană*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2001;
- Idem, *Fertilizarea creștină a culturii*, Edit. Reîntregirea, Alba-Iulia, 2003;
- Idem, *Pastorală misionară într-o Europă descreștinată. Exigențe și priorități*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009, 28 p.
- Idem, *Pastorația în mediile urbane industrializate. Analiză teologico-pastorală a urbanității*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009(8)(7), 28 p.
- Idem, *Țigani: radiografie unei etnii fără frontiere. Pentru o pastorală a romilor*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009(8)(7), 28 p.
- Idem, *Toamna vieții. O invitație la reflecție pastorală*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009(8)(7), 28 p.
- Idem, *Expansiunea noilor mișcări religioase. Lectură pastorală a fenomenului sectar*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009(8)(7), 28 p.
- Idem, *Noțiunea de „sărăcie” în cultura postmodernă. Pentru o pastorală a săracilor erei post-industriale*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009(8)(7), 28 p.
- Idem, *Pedagogia pastorală și criza valorilor*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009(8)(7), 28 p.
- Idem, *Strategii de comunicare a credinței. Cateheza în universul cultural al adulților de astăzi*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009(8)(7), 28 p.
- Idem, *Pastorația tinerilor în era postmodernă. Tendințele socio-culturale ale lumii contemporane*, Edit. Reîntregirea,

Alba Iulia, 2009(8)(7), 28 p.

- Idem, „Dezvăluiri ale lucrurilor ascunse de le întemeierea lumii” (Matei 13,35). *Condiția umană între violență, sacrificiu și crimă. Retrospectivă pastoral-istorică*. Edit. Reîntregirea, Alba Iulia, 2009(8)(7), 28 p.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Chestionarele se aplică de către studenți în parohiile de origine, pentru a conștientiza fiecare „fractură” dintre real și ideal și urgențele existente;
- Centrul Eparhial angajator își face constant cunoscute exigențele, prin intermediul și grație cooptării cadrelor didactice la examenele pentru ocupare a posturilor vacante de „parohi”;

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Exprimarea cursivă, coerentă, fluidă, elegantă, rafinată;	(O.) Examinare orală	25%
	Scrierea corectă, fără greșeli gramaticale, lizibilă;	(S.) Examinare scrisă și chestionar	60%
10.5 Seminar/laborator	Inteligență în aplicarea practică a celor învățate;	(P.) Practică: aplicații; referat	15%
	Virtuozitate și maiestruitate în gândire, vehicularea cu lejeritate a termenilor tehnici, argumente concrete ale potențialului de a abstractiza etc.	Conversația, expunerea orală	
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">• Cunoașterea teoretică a jumătate din materialul predat și analizat la cursuri și existent în broșurile predate studenților asigură studentului nota 5 (cinci).			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

1 Oct. 2013

Data avizării în departament

1 Oct. 2013

Semnătura Directorului de Departament